

Planbureau voor de Leefomgeving

PBL leersessie: Lerend vermogen van de Regio Deals

Aanvang: 13:00

Planbureau voor de Leefomgeving | 15 april 2021

Programma

- 13:00-13:05 Welkom en toelichting op de middag (dagvoorzitter Femke Verwest)
- 13:05-13:15 Ervaringen uit de praktijk: Erik Bos (programmadirecteur Regio Deal Zuid- en Oost Drenthe)
- 13:15-13:55 Interactieve presentatie: waarover leren de Regio Deals? (Lisa Verwoerd)
- 13:55-14:00 Korte pauze
- 14:00-14:30 Parallelsessies:
- i. Dynamische beleidstheorie uitwerken
 - ii. Lerende monitoring
 - iii. Leerstrategieën expliciteren en inbedden
 - iv. Ruimte voor leren en bijsturen organiseren
- 14:30-14:50 Eye-openers en PBL reflectie
- 14:50-15:00 Slotakkoord Marc Hameleers (LNV programmamanager), afsluiting

Lerend vermogen van de Regio Deals

Een verkenning waarover
Deals leren, hoe ze leren en
hoe institutionele context het
leren beïnvloedt

Lisa Verwoerd

Wat is lerend vermogen en waarom is het belangrijk?

- › Regio Deals: complexe programma's voor het aanpakken van meervoudige opgaven
 - Nieuwe inhoudelijke focus (brede welvaart), nieuwe coördinatiestructuren
 - Valt veel te leren!

- › **Lerend vermogen:** het vermogen om lessen te trekken uit de ervaringen met beleid om zo de kwaliteit van het beleid gaandeweg te verbeteren
 1. *Waarover wordt geleerd (spanningen)?*
 2. *Hoe wordt geleerd?*
 3. *Hoe wordt het leren beïnvloed door de omgeving?*

1. Waarover wordt geleerd? Spanning 1/3

1. De behoefte aan snel resultaat ('schop in de grond') oefent druk uit op de beschikbare tijd om de brede welvaartsopgaven, ambities en de aanpak uit te werken, waardoor:
 - Er projecten zijn geselecteerd die beperkt aansluiten bij de pijlerdoelen en, uiteindelijk, de Dealambities
 - Er onduidelijkheid is over hoe de Dealambities (bijv. 'versterken regionale economie') concreet bijdragen aan het welzijn van inwoners
 - Anders... (vul aan in de chat!)

1. Waarover wordt geleerd? Spanning 2/3

2. Door verschotting, verschillende agenda's, werkwijzen, referentiekaders en tijdshorizonnen, verloopt regionale coördinatie moeizamer dan verwacht. Dit uit zich in:
- Niet alle rollen en verantwoordelijkheden zijn goed belegd
 - De ambitie en aanpak worden beperkt gedeeld, waardoor eigenbelangen de coördinatie parten spelen
 - Er zijn moeilijkheden met het betrekken van de doelgroep (inwoners) van het beleid
 - Er zijn moeilijkheden met regionale partijen betrekken houden en goed in te bedden in de coördinatiestructuur
 - Anders... (vul aan in de chat!)

1. Waarover wordt geleerd? Spanning 3/3

3. De integrale aanpak verloopt moeizaam, omdat deze niet goed aansluit bij bestaande (sectorale) manieren van werken, waardoor:
- De Deal is sectoraal georganiseerd (bijv. in pijlers). Hierdoor wordt de opgave niet of beperkt integraal aangepakt
 - Het Dealbudget wordt sectoraal beheerd en hierdoor wordt de integrale aanpak belemmerd
 - Onduidelijkheid over de samenhang en/of gebrek aan afstemming tussen pijlers leidt er toe dat pijlers elkaar niet versterken of zelfs tegenwerken
 - Onduidelijkheid over de samenhang en/of gebrek aan afstemming tussen projecten leidt er toe dat projecten elkaar niet versterken of zelfs tegenwerken
 - Anders... (vul aan in de chat!)

2. Hoe wordt geleerd? (parallelsessies 1 & 2)

1. Het belang van een dynamische beleidstheorie (Lisa Verwoerd)

- Een beleidstheorie beschrijft de beleidsopgave en de doelen, en hoe de aanpak wordt verondersteld bij te dragen aan het behalen van deze doelen
- Als instrument om te leren over 'waar wat werkt', tijdens beleidsvorming en -uitvoering
- Samen verkennen: Hoe kan een 'dynamische' beleidstheorie worden ingezet om het lerend vermogen te vergroten?

2. Lerende monitoring (Anet Weterings)

- Monitoring zowel voor voortgang van beleid, als tool om te leren over wat werkt en of bijsturing nodig is
- Samen verkennen: Hoe wordt monitoring ingezet in de Regio Deals en hoe kan dit eventueel 'meer lerend'?

3. Hoe wordt leren beïnvloed door de omgeving? (parallelsessies 3 & 4)

3. **Leerstrategieën expliciteren en inbedden (Marieke van der Staak)**

- Leren gebeurt niet vanzelf: is aandacht en structuur voor nodig
- Hanteren van een leerstrategie kan uitkomst bieden
- Samen verkennen: in welke mate worden leerstrategieën gehanteerd en waaruit bestaat een goede leerstrategie?

4. **Ruimte voor leren en bijsturen organiseren (Femke Daalhuizen)**

- De omgeving beïnvloedt of leren plaatsvind
- Afrekencultuur of cultuur waarin je mag leren van mislukkingen?
- Samen verkennen: hoe is de omgeving van invloed op of leren en bijsturen lukt, en welke condities moeten hiervoor aanwezig zijn?

Korte pauze

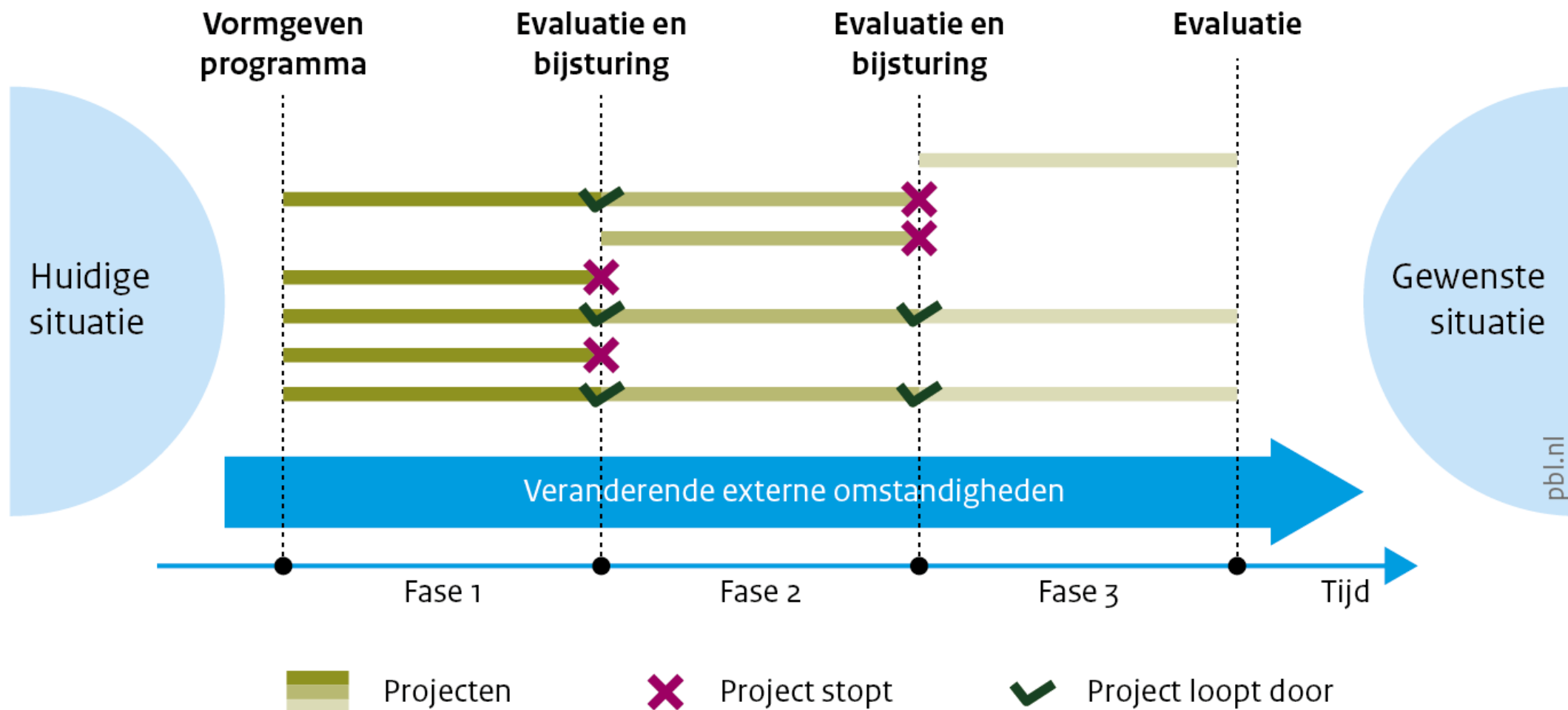
Na de pauze zien we elkaar eerst plenair terug waarna we uiteen gaan in break-out rooms

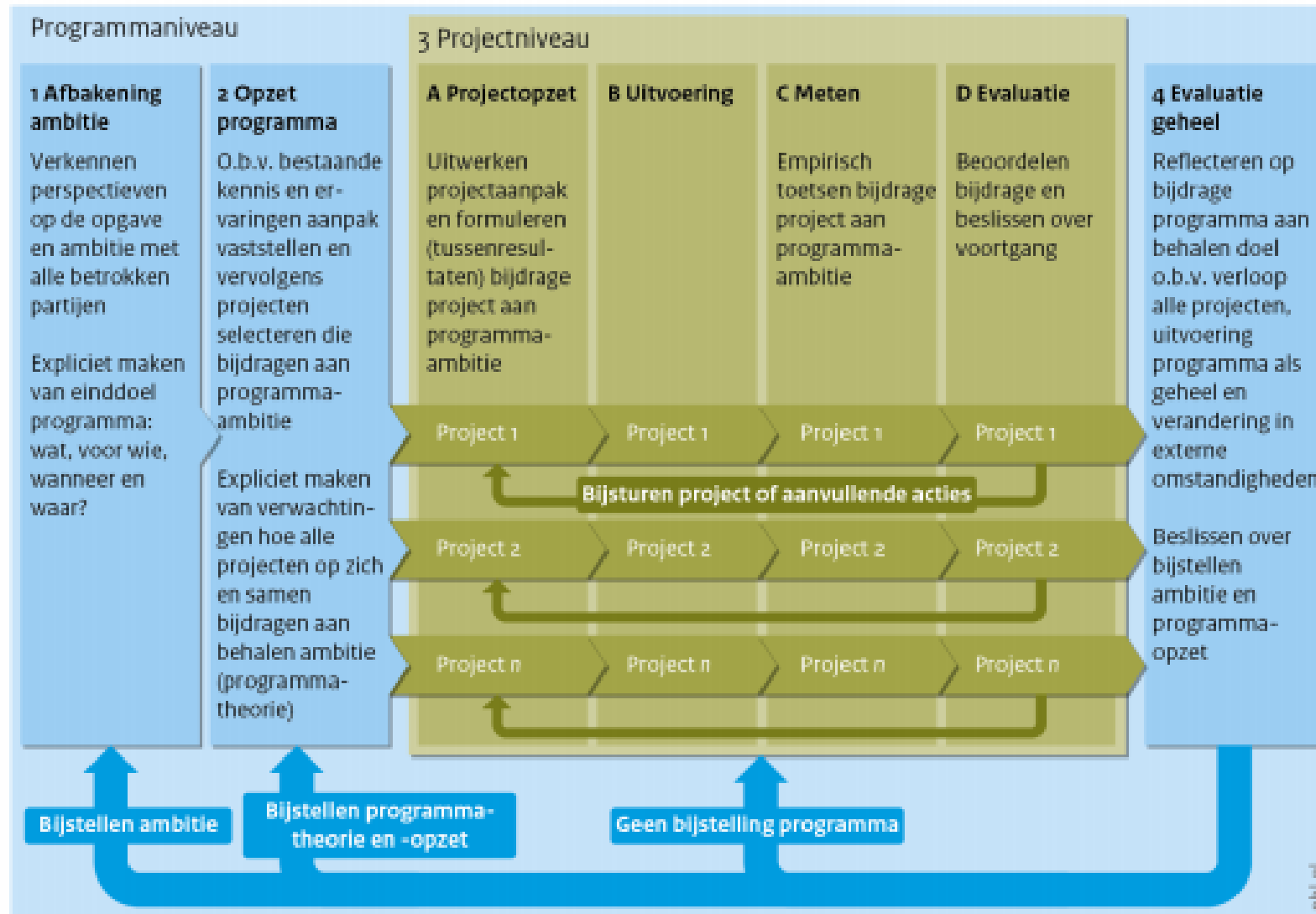

Parallelsessies

- 1 Lerende beleidstheorie uitwerken**
- 2 Lerend monitoren**
- 3 Leerstrategieën expliciteren en inbedden**
- 4 Ruimte voor leren en bijsturen organiseren**

Lerend en adaptief beleid

Bron: PBL